

“O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ
Toshkent temir yo‘l muhandislari inistituti

“ Alif va T ” kafedrası

Mustaqil ish

Mavzu: Ekologik tanqit

Bajardi: TF-289 guruh talabasi
Fayzullayev S.
Qabul qildi: Qo‘ldosheva Sh.

Toshkent-2017

Режа:

- Кириш
- Ифлосланиш турлари
- Асосий қисм
- а) Ифлосланган муҳитнинг инсонга таъсири
- б) Ифлосланган муҳитнинг ҳайвонларга таъсири.
- с) Муҳит ифлосланишининг ўсимликларга таъсири.
- Хулоса
- Табиатимиз, келажакимиз ва соғлигимиз уз қулимизда.

Ифлосланишлар

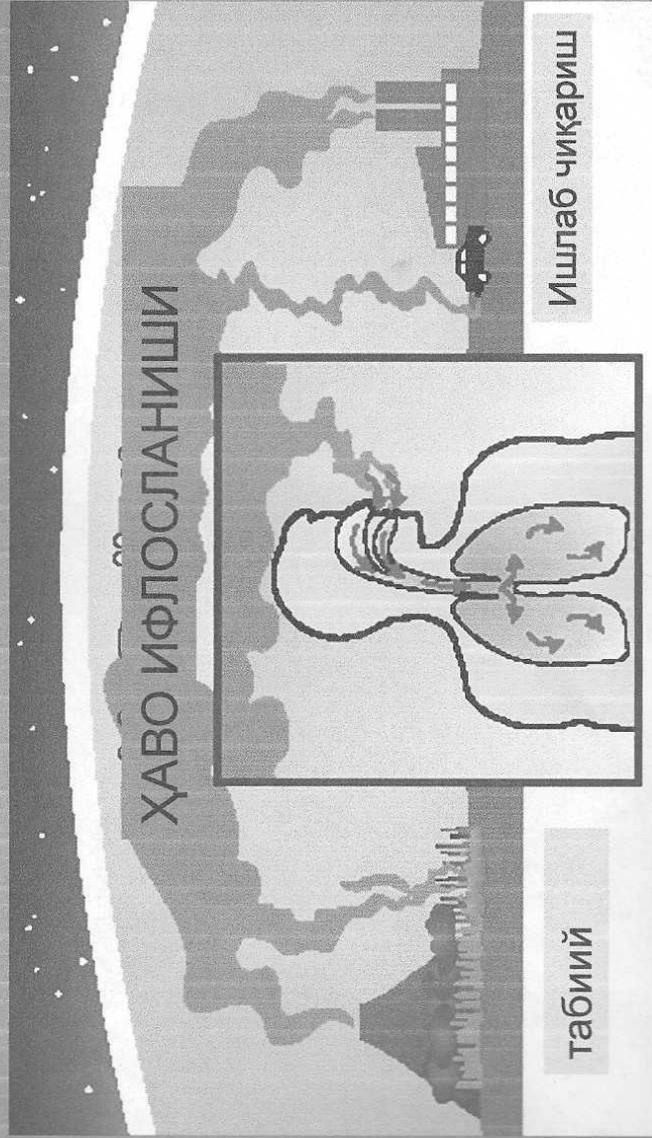
- Ифлосланиш бу ҳаво, ер ва сувнинг физик, кимёвий ёки биологик тузилишининг кўнгилсиз ўзгариши.
- Улар муҳитни ифлосланишини келтириб чиқарадиган ифлослантириш моддаларининг жуда кўп тўпланиши натижасида юзага келади.
- Ифлосланишлар биологик кўрсаткичларга, шу жумладан инсонга ёмон таъсир кўрсатади.
- Улар ишлаб чиқариш, ҳаёт шароитларимиз ва анъаналаримиз нуқсонларидир.
- Инсонларнинг фаолиятлари ҳам карбонат ангидрид гази, озон қатламининг камайишига олиб келувчи парник газларини ишлаб чиқариш оқибатида муҳитнинг ўзгаришига сабаб бўлади.

Ифлосланиш турлари:

Қуйдаги турларга ажратилиши мумкин:

- ходисалар: ҳаво, сув ва ерни ифлослантирувчи сифатида.
Манбаси: Табiiй ҳодисалар (Атмосферага тонналаб заҳарли моддаларни ва маълум моддаларни чиқарувчи вулқон отилиши) ёки антропоген ҳодисалар (саноат ишлаб чиқариш чиқиндилари, қишлоқ хўжалиги муҳитни ифлослантириш ва шу кабилар)
- газлар, маълум моддалар, ҳарорат, радиоактивлик каби табиий физик ифлослантирувчилар. Экотизим нуктаи назаридан: Биологик парчаланмайдиган ва биологик парчаланадиган моддалар.

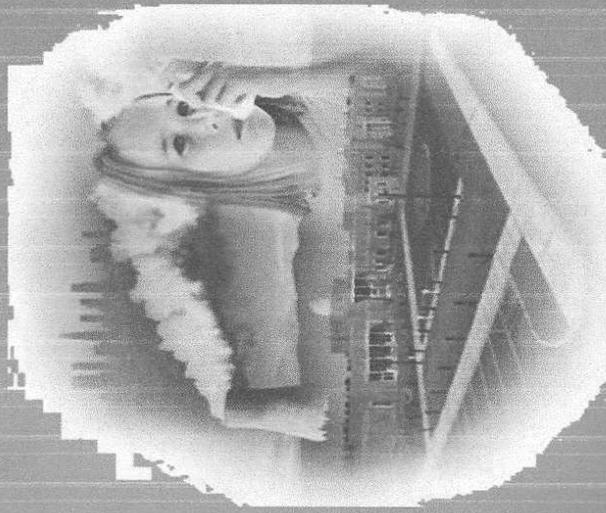
Ўпка, жигар ва буйрақлар фаолиятига ёмон таъсир кўрсатади

Кўзлар, бурун ва оғиз ҳамда
томоқ бўшлиғи
яллиғланади.

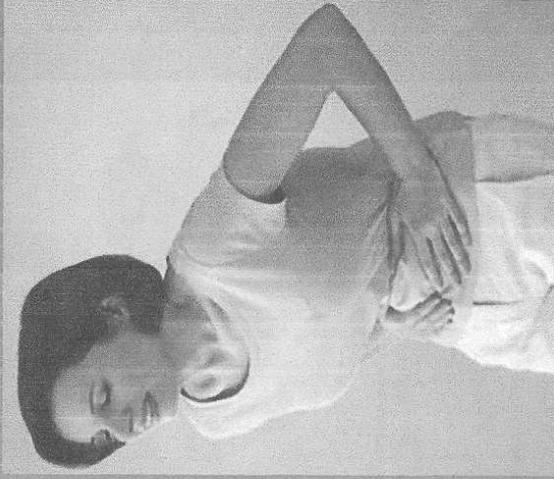
Йўтал, бронхит каби нафас олиш
йўлларининг яллиғланиши
белгилари.

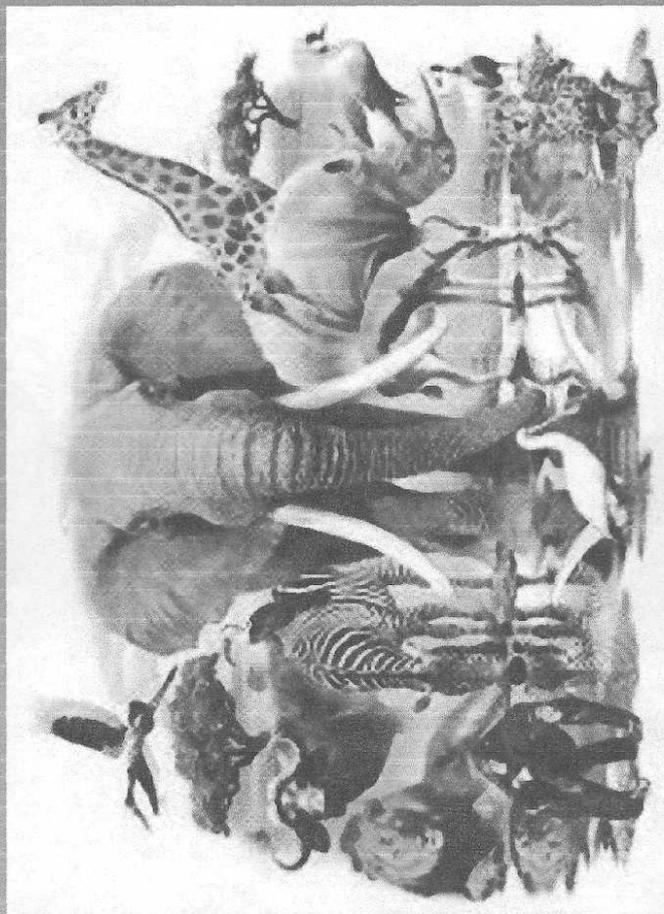
Холсизланиш, бош оғриғи ва
бош айланишлари.

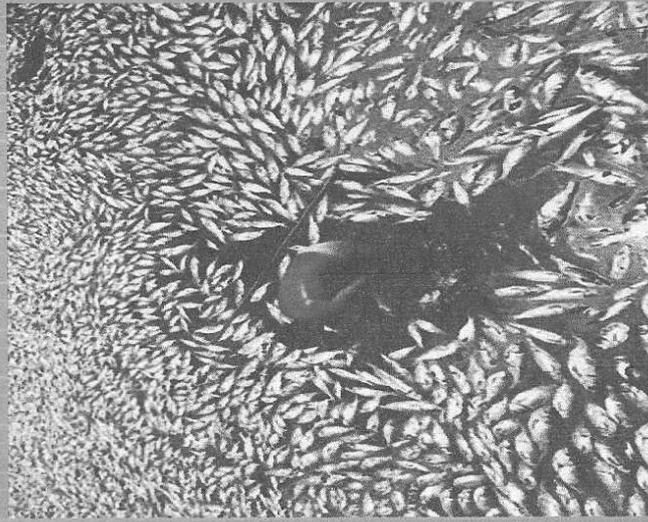
Сув орқали юқадиган
касалликлар: ич
терламаси, гепатит,
гастроэнтерит, диарея, кўнгил
озиши ва қорин оғриғи.

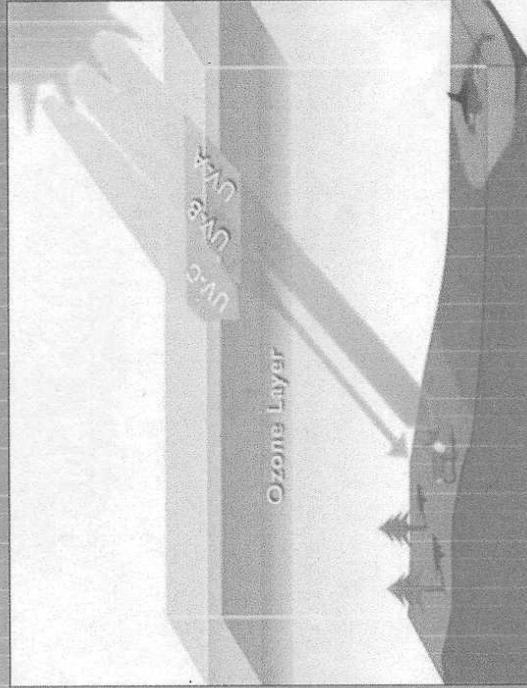
Ифлосланган муҳитнинг ҳайвонларга таъсири.

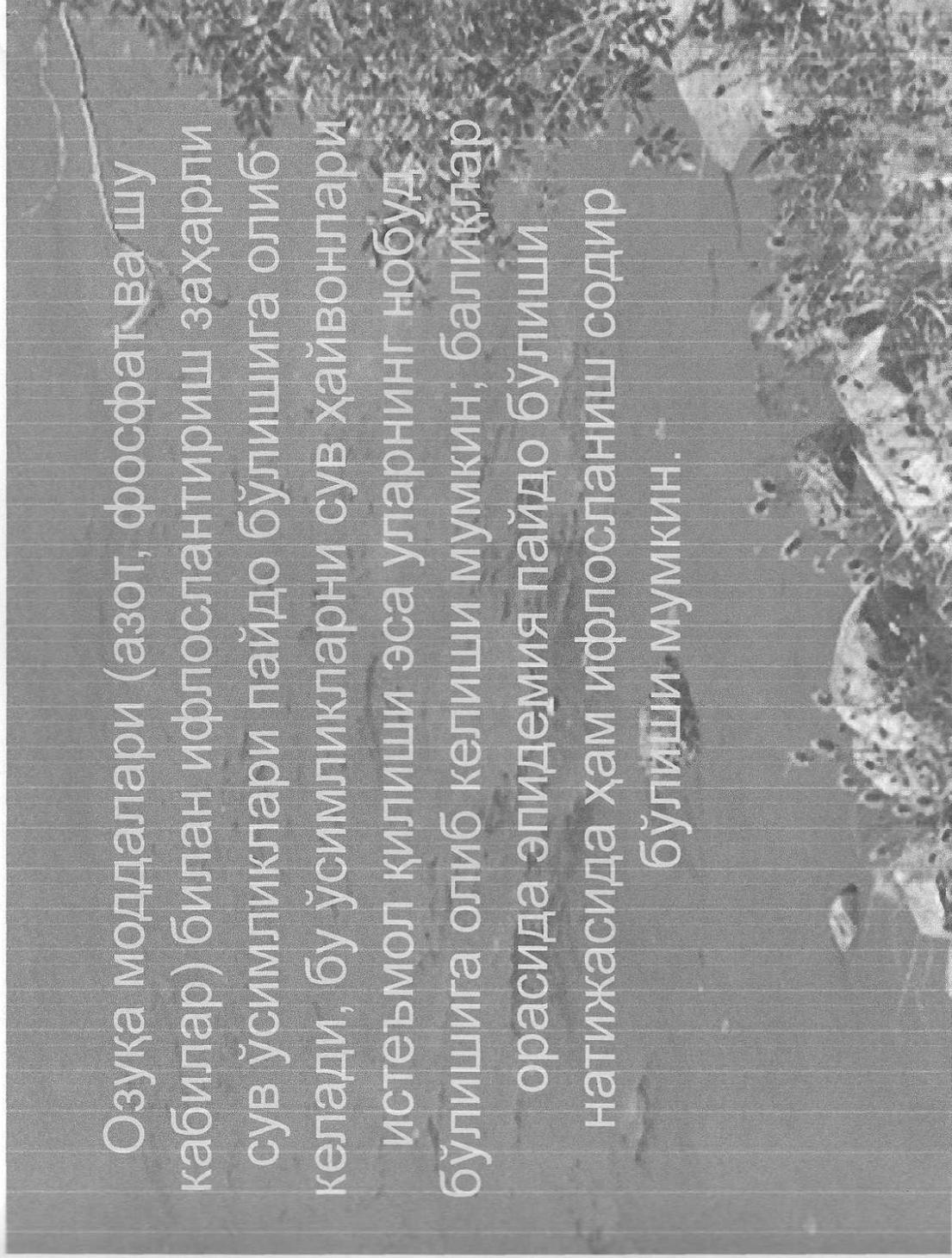
Кислотали ёмғир (ҳавода юзага келади) балиқлар ва дарёлар ҳаёт фаолиятига ёмон таъсир кўрсатади.

Қуёшнинг ультрабинафша нурли радиацияси баъзи ифлослантирувчи моддалар билан бўшашган атмосфера юқори қисми озон қатлаמידан ўтиб ерга ортиқча таъсир кўрсатиб тери саратонини ривожлантиради.

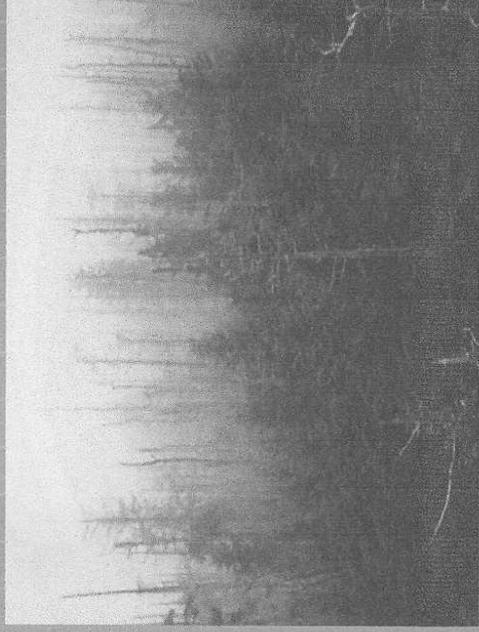
Озуқа моддалари (азот, фосфат ва шу кабилар) билан ифлослантириш заҳарли сув ўсимликлари пайдо бўлишига олиб келади, бу ўсимликларни сув хайвонлари истеъмол қилиши эса уларнинг нобуд бўлишига олиб келиши мумкин; балиқлар орасида эпидемия пайдо бўлиши натижасида ҳам ифлосланиш содир бўлиши мумкин.

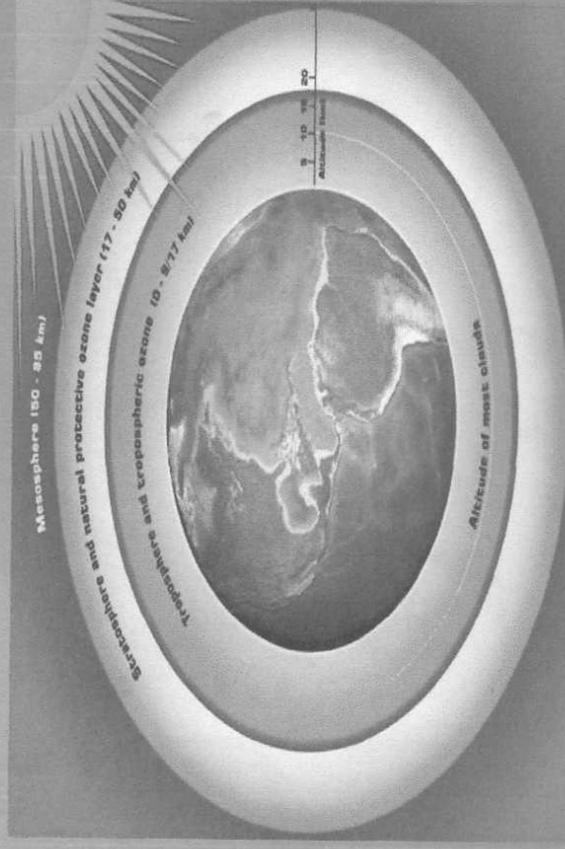
Нефть маҳсулотлари (кимёвий модданинг бир қисми сифатида) билан ифлослантириш денгиз организмлари ривожланишига салбий таъсир кўрсатиши, касалликларга таъсирчанлигини ошириши ҳамда репродуктив жараёнига таъсир кўрсатиши мумкин; бундан ташқари озқозон-ичак йўли, жигар, буйрақлар ва нерв тизимини яллиғланишини ривожлантириши мумкин.

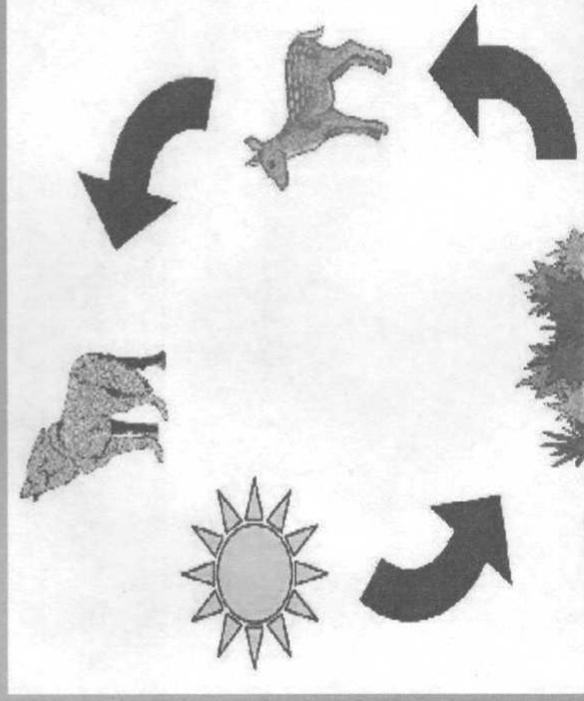
Кислотали ёмғир дарахтларнинг
нобуд бўлишига олиб келиши
мумкин, ўсимликларни вайрон
қилади, ерни инфилтрлаб экишга
яроқсиз қилади.

Атмосферанинг юқори қатламларидаги озон тешиги қуёшнинг ультра бинафша радиациясини жуда кўп ўтказиб юбориб, шу билан дарахтлар ва ўсимликларга ёмон таъсир кўрсатишига олиб келади. Озон тешикчаларга тўғри кириб бориб ўсимликлар ҳужайралари чиришига ҳам олиб келиши мумкин.

Ер ва сув ўсимликлари сувдан
ифлослантирувчи модаларни сўриб олиб
(уларнинг асосий озуқа модалари каби)
уларни озикланиш кетма-кетлиги бўйича
ҳайвонлар ва инсонларга истеъмол
қилишлари учун етказди.

• Хулоса

- Хеч кимга сир эмаски, хозирги экологик тангликларнинг бош сабаби инсоннинг табиатдан фақатгина уз манфаатлари учун, нооқилона фойдаланишидир. Қурилиш ривожланганида ўсимликлар нобуд бўлиши мумкин, қурилишлар дарахтларга, уларнинг баргларига, тупроққа ва бошқа ўсимликларга ёмон таъсир кўрсатади. Шу сабабли табиат узини тиклашга улгурмаяпти.
- Юқоридагилардан куришиб турибдики экологик муаммоларни келтириб чиқармаслик инсонларнинг узига боглиқ.